

NOTAT

3. december 2019

Høringsnotat vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om naturbeskyttelse og lov om maritim fysisk planlægning (Frist ved udlæg af sommerhusområder, kommuneplanredegørelse for Grønt Danmarkskort, boliger belastet af lugt, overførsel af fleksboligordningen, realisering af forsøgsprojekter og mulighed for at vedtage planer eller meddele tilladelser mv. efter forslag til havplan er i offentlig høring)

1. Indledning

I aftalen om udlæg af nye sommerhuse og styrket naturhensyn (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance) fra december 2018 fremgår, at aftaleparterne er enige om at gennemføre en række ændringer af planloven. Som opfølgning på bl.a. denne aftale har et lovforslag været i offentlig høring.

Lovforslaget reducerer fristen til 4 år for kommunernes planlægning for nye sommerhusområder iht. landsplandirektiv om nye sommerhusområder, jf. aftalen fra december 2018.

Forslaget stiller også krav om, at der i kommuneplanen skal redegøres for, i hvor høj grad kommunens planlægning for udvikling af naturområder indenfor Grønt Danmarkskort er realiseret, jf. aftalen fra 2018.

Derudover giver forslaget mulighed for, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan få erhvervsministerens tilladelse til at planlægge for boliger på arealer, der er belastet af lugt i konsekvensområder omkring erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder.

Med lovforslaget overføres desuden den såkaldte fleksboligordning fra lov om midlertidig regulering af boligforhold. Forslaget vil gøre det muligt for kommunerne at administrere fleksboligordningen i sammenhæng med andre hensyn, som kommunerne varetager efter planloven.

Derudover giver lovforslaget mulighed for, at erhvervsministeren kan give mulighed for en fristforlængelse og mindre ændringer af forsøgsprojekter til fremme af kyst- og naturturisme.

Lovforslaget indeholder tillige en ændring af havplanloven, der fastlægger rammerne for planlægning af de danske havområder. Den første havplan skal udstedes senest den 31. marts 2021. Den foreslåede lovændring vil primært sikre, at statslige og kommunale myndigheders administration i form af planer, tilladelser m.v. kan fortsætte efter offentliggørelse af forslag til havplan, når de ikke er i strid med det offentliggjorte forslag eller den gældende havplan.

Lovforslaget blev sendt i høring den 9/9 2019 med høringsfrist den 4/10 2019 hos en bred kreds af myndigheder, organisationer mv. Der er modtaget 39 høringssvar, hvoraf 27 høringssvar indeholder bemærkninger til lovforslaget.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i det pågældende forslag og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Høringen viser overordnet set, at lovforslaget generelt er positivt modtaget.

DI, Dansk Byggeri, Danmarks Naturfredningsforening (DN), og Friluftsrådet er alle positive ift. solnedgangsklausulen, mens interesseorganisationer, som bl.a. DN og Friluftsrådet, har enkelte forbehold til redegørelsen for Grønt Danmarkskort.

At flytte fleksboligordningen til planloven får alene positive bemærkninger fra Dansk Erhverv, Dansk byggeri, Friluftsrådet, Dansk Kyst og Naturturisme, Roskilde Universitet, KL og Feriehusudlejernes Branche-forening.

Næsten alle høringssvar har bemærkninger til bestemmelserne om kommuneplanlægning i områder belastet af lugt. Nogle er meget positive og andre er meget kritiske overfor de nye muligheder, og specielt sammenhængen til miljøbeskyttelseslovens vejledende grænseværdier vækker bekymring.

En forlængelse af forsøgsprojekterne bliver også generelt positivt modtaget, dog med undtagelse af DN og Friluftsrådet.

Endelig tages ændringen i havplanloven til efterretning.

KL tager forbehold for efterfølgende politisk behandling af høringssvaret.

3. Bemærkninger

Kommentarer til høringssvarene vil blive givet med udgangspunkt i følgende overordnede emner:

- 3.1 Bestemmelser om reduceret frist for kommunalplanlægning for sommerhusområder i henhold til landsplandirektiv
- 3.2 Bestemmelse om kommuneplanredegørelse for Grønt Danmarkskort
- 3.3 Bestemmelser om kommune- og lokalplanlægning i områder belastet af lugt

- 3.4 Bestemmelse om overførsel af fleksboligordningen til planloven
- 3.5 Bestemmelse om fristforlængelse og mindre ændringer af forsøgsprojekter
- 3.6 Bestemmelse om mulighed for at vedtage planer eller meddele tilladelser mv. efter forslag til havplan er i offentlig høring
- 3.7 Øvrige bemærkninger

3.1. Bestemmelser om reduceret frist for kommunalplanlægning for sommerhusområder i henhold til landsplandirektiv

DI, Dansk Byggeri, DN, og Friluftsrådet er alle positive over for den reducerede tidsfrist til 4 år for den kommunale planlægning for nye sommerhusområder, der er udlagt ved et landsplandirektiv. RUC peger på, at det bør overvejes, om lovændringerne har de tilsigtede virkninger. Varde Kommune, KL, DE og Feriehusudlejernes Brancheforening er omvendt undrende over for den foreslåede korte tidsfrist. Dansk Træskibssammenslutning bemærker, at de generelt er imod nye sommerhusbebyggelser i kystnærhedszonen, og Dansk Kyst- og Naturturisme villade det være op til kommunernes høringssvar at forholde sig konkret til, om 4 år er en rimelig frist ift. de kommunale processer.

Dansk Byggeri begrundet deres svar med, at det giver mulighed for at tilbageføre grunde og udlægge nye, som i højere grad imødekommer købernes efterspørgsel. DN og Friluftsrådet foreslår samtidig, at en omplacering af en sommerhusgrund til et andet sted i kystnærhedszonen forudsætter, at der er tale om en eksisterende grund med en reel byggemulighed. DN foreslår ligeledes, at nye sommerhusområder ikke placeres inden for Grønt Danmarkskort. KL og Varde Kommune mener, at 4 år er en meget begrænset tid til dialog med mulige investorer og en efterfølgende planproces. KL foreslår, at den gældende frist på 8 år fastholdes, mens Varde Kommune i stedet foreslår en frist på 12 år, som er kommuneplanens tidsperspektiv. Feriehusudlejernes Brancheforening og DE foreslår, at erhvervsministeren bemyndiges til, efter en konkret vurdering på baggrund af en ansøgning fra den stedlige kommune, at kunne forlænge fristen med 2 år, hvis de ekstra år med stor sandsynlighed kan medføre en endelig lokalplan.

Kommentar

Lovforslaget udmønter en del af den politiske aftale af 19. december 2018 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om udlæg af sommerhusområder og styrket naturhensyn. Aftaleparterne er enige om, at sommerhusområder, der udlægges i kystnærhedszonen ved landsplandirektiv, skal bortfalde, hvis ikke kommunen har lokalplanlagt for området, inden for 4 år.

Den foreslåede ændring skal medvirke til, at de udlagte sommerhusområder hurtigt virker til gavn for dansk turisme mv. Den foreslåede ændring forventes efter omstændighederne også at kunne medvirke til, at ansøgninger og udlæg i de enkelte ansøgningsrunder tilpasses de aktuelle behov for nye sommerhusområder.

Det er vurderingen, at det vil være muligt at lokalplanlægge for de nye sommerhusområder inden for en frist på 4 år fra landsplandirektivets udstedelse.

Lovforslaget har til formål at gennemføre den aftalte forkortelse af fristen for kommunernes planlægning. Lovforslaget behandler ikke i øvrigt rammerne for at udlægge og tilbageføre sommerhusområder. Der vil i anden sammenhæng blive taget stilling til rammerne for kommende ansøgningsrunder om udlæg og omplacering af sommerhusområder.

På ovenstående baggrund giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

3.2. Bestemmelse om kommuneplanredegørelse for Grønt Danmarkskort

KL, Landbrug og Fødevarer, DN, Friluftsrådet, Varde Kommune og Arkitektskolen i Aarhus har særligt bemærkninger til forslaget om en redegørelse for, i hvilket omfang kommunens planlægning for udvikling af naturområder inden for Grønt Danmarkskort er realiseret.

KL stiller sig undrende over for det nye krav, idet der på nationalt niveau ikke er afsat midler til realisering af Grønt Danmarkskort i større skala. Landbrug og Fødevarer påpeger, som i tidligere høringssvar vedrørende Grønt Danmarkskort, bl.a. det yderst uhensigtsmæssige i, at der i forbindelse med Grønt Danmarkskort udpeges potentielle naturområder uden, at der er klare retningslinjer for konsekvenserne heraf eller en klar plan for, hvordan man i samarbejde med de berørte lodsejere kan realisere planlægningen. I tilknytning fremhæver Landbrug og Fødevarer bl.a., at grundejere også bør inddrages i en offentlig debat om planlægningen om Grønt Danmarkskort. DN og Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres i lovbemærkningerne, at hensigten med bestemmelsen er, at der stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret. Varde Kommune bemærker, at den supplerende redegørelse bør kunne udarbejdes på baggrund af eksisterende kommuneplanretningslinjer og med samme detaljeringsniveau som øvrige redegørelseskrav. Arkitektskolen i Aarhus udtrykker bekymring for, hvilken merværdi en redegørelse vil have, hvis der blot er tale om en status for kommunens planlægning for udvikling af naturområder.

Kommentar

Lovforslaget udmønter en del af den politiske aftale af 19. december 2018 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om udlæg af sommerhusområder og styrket naturhensyn. Aftaleparterne er enige om yderligere at styrke arbejdet med Grønt Danmarkskort ved i planloven at stille krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanen skal redegøre for, i hvor høj grad deres planlægning for udvikling af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret.

Med den foreslåede ændring skal kommunerne med afsæt i planlægningen for Grønt Danmarkskort redegøre for udviklingen af naturområder. Redegørelsen skal bl.a. indeholde en omtrentlig arealmæssig opgørelse over udviklingen i kommunens udpegninger af områder til Grønt Danmarkskort samt i relevant omfang indeholde oplysninger om større naturindsatser i form af naturgenopretning og naturpleje. Det lægges i den sammenhæng til grund, at kommunerne i redegørelsen overordnet tager stilling til, om ændringer i udpegningen af Grønt Danmarkskort er udtryk for, at der faktisk er sket ændringer i udbredelsen af arealer med naturområder. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

Kravene til redegørelsen skal ses i lyset af, at der er tale om et supplerende krav til kommuneplanredegørelsen. Redegørelsen skal derfor i form, indhold og detaljeringsniveau kunne indpasses de enkelte kommuners arbejde med planlægningen for Grønt Danmarkskort.

Den foreslåede ændring skal styrke grundlaget for kommunernes arbejde med Grønt Danmarkskort. Herunder medvirke til at fokusere den politiske diskussion og fremme den offentlige debat i forbindelse med offentliggørelsen af forslag til kommuneplanen, hvor private grundejere kan tage del i debatten på samme grundlag.

Den foreslåede ændring har til formål at gennemføre aftalen om et supplerende redegørelseskrav i relation til Grønt Danmarkskort. Lovforslaget handler ikke om kriterier for kommunernes udpegnings af Grønt Danmarkskort eller i øvrigt om rammerne for kommunernes naturindsats mv.

På ovenstående baggrund vil lovbemærkningerne blive præciseret.

3.3. Bestemmelser om kommune- og lokalplanlægning i områder belastet af lugt

KL, Aarhus Kommune, Rebild Kommune, Danske Arkitektvirksomheder, Dansk Kyst- og Naturturisme, Praktiserende Landinspektørers forening (PLF) og ITD Brancheorganisation for den danske vejgodstransport (ITD) finder den nye mulighed positiv. KL mener, at det er nødvendigt i mange byer, hvor nye indbyggere øger efterspørgslen på nye boliger. De finder det derfor også positivt, at ordningen gælder i hele landet. Aarhus Kommune mener, at ordningen vil sikre en fortsat vækst ved, at der er mulighed for en blandet by med både boliger, kontorhverv og produktionserhverv. Aarhus Kommune har i adskillige år haft fokus på udvikling af samspillet mellem udvikling af byen og produktionsvirksomhederne. Randers Kommune mener, at nogle af uhensigtsmæssighederne omkring planlægning i lugtbelastede områder vil kunne håndteres bedre i medfør af ordningen.

KL, Aarhus Kommune, Randers Kommune og Danske Arkitektvirksomheder finder det positivt, at beboere i boliger med lugtgener selv kan vælge at lukke vinduerne og dørene og få frisk lugt via mekanisk venti-

lation eller at anvende altaner og åbne vinduer, i stedet for det tidligere fremsatte lovforslag med boliger i hermetisk lukkede bygninger. KL finder det også positivt, at der sker en differentiering mellem lugt i forhold til støv og anden luftforurening, da lugt kun er en gene til forskel fra støv og anden luftforurening. Danske Arkitektvirksomheder finder, at lovforslaget gør det nemmere at planlægge og opfylde behovet for nye boliger med altaner og oplukkelige vinduer, ovenikøbet med attraktiv beliggenhed. Ordningen sikrer derudover en rimelig balance mellem hensynet til erhvervslivet og kommunernes behov.

DI tilslutter sig den foreslåede løsning og kvitterer for, at der er søgt at finde en balanceret løsning, som både tager hensyn til byernes udviklingsmuligheder og virksomhedernes muligheder for fortsat at virke på de områder, hvor de ligger i dag. Dansk Byggeri finder det positivt, at der åbnes op for at etablere boliger i områder, hvor det ellers ikke har været muligt pga. lugtgener fra produktionsvirksomheder. Det er dog vigtigt, at det bliver på de eksisterende produktionsvirksomheders præmisser således, at et eventuelt boligbyggeri ikke bliver en barriere for virksomhedernes videre produktion eller omkringliggende infrastruktur. Det er afgørende, at produktionsvirksomheder ikke presses ud af områder i byerne, der med tiden er blevet attraktive til udvikling af boliger.

Danske Havnevirksomheder og Danske Havne anerkender kommunernes ønske om at bygge boliger på attraktive arealer, men som udgangspunkt er det deres vurdering, at det ikke er ideelt med boliger, kontorer og produktionsområder tæt på hinanden, da risikoen for miljøkonflikter bliver stor. De tilslutter sig princippet i den foreslåede ordning, men finder dog dele af lovforslaget stærkt problematiske.

Landbrug & Fødevarer (L&F) og Marine Ingredients Denmark (MID) opfordrer til, at man ikke tillader etablering af boliger med oplukkelige vinduer i områder belastet af lugt, men kun åbner mulighed for hermetisk lukkede boliger. De mener, at det vil svække miljøbeskyttelsen og medføre permanente miljøkonflikter, som vil presse virksomhederne ud. Det vil medføre øgede omkostninger og påvirke erhvervets konkurrenceevne negativt. Daka Denmark A/S finder det særdeles problematisk at give mulighed for opførelse af boliger i lugtramte områder. MID peger på, at industrien kan blive presset af byudviklingen, hvis kommunerne i stigende grad etablerer boliger tættere på produktionsfaciliteter. Især havnearealer vækker bekymring, idet mange af MID's medlemsvirksomheder er dybt afhængige af havneinfrastrukturen.

Kolding Kommune finder det foruroligende, at der åbnes op for mulighed for planlægning for boliger, hvor de fremtidige beboere vil blive udsat for lugtgener over grænseværdierne. Selv om lugt ikke er sundhedsskadeligt, medfører lugt ofte miljøkonflikter, som efter deres opfattelse bør minimeres gennem planlægningsarbejde. Danmarks Naturfredningsforening (DN) mener, at selv om lugtgener ikke er sundhedsskadelige, så er det u hensigtsmæssig fysisk planlægning at planlægge for boliger på arealer, hvor beboerne som udgangspunkt udsættes for lugtgener.

Arkitektskolen Aarhus mener, at boliger på lugtbelastede arealer er en dårlig ide. For det første fordi det bør være muligt at kunne åbne sine vinduer (uden at der kommer lugt ind), og hvis der er en væsentlig lugtpåvirkning, er det et godt fingerpeg om, at man burde bygge boligen et andet sted. De spørger endvidere til, hvem der reelt har ønsket ordningen, og mener, at det må være grundejer, udviklingsselskab og/eller developer.

Asfaltindustrien fraråder at gennemføre ordningen, da det vil betyde, at de klare og operative regler i den nuværende lov risikerer at blive erstattet med uklarhed og usikkerhed og vil medføre miljøkonflikter. De foreslår, at lovbestemmelserne fra 2017 fastholdes.

Kommentar

Flere kommuner har udtrykt ønske om at få mulighed for at kunne planlægge for nye boligbebyggelser i områder påvirket af lugt. Bl.a. på baggrund af stigende efterspørgsel efter boliger i de større byer, for at kunne udvikle tidligere erhvervsarealer til boligområder eller for at videreudvikle blandede byområder på en hensigtsmæssig måde. Senest har København, Aarhus, Odense, Aalborg, Randers og Esbjerg Kommune fremsendt brev til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget om et sådant ønske. Lovforslaget imødekommer ønsket om at kunne planlægge for boliger, hvor der er påvirkninger fra erhverv.

Det vil være op til den enkelte kommunalbestyrelse aktivt at beslutte om og i hvilket omfang, de ønsker at ansøge om erhvervsministerens tilladelse til at kunne planlægge for boliger på arealer belastet af lugt i deres kommune. Det vil således bero på den enkelte kommunalbestyrelses overvejelser og kvalitative vurdering, hvordan kommunalbestyrelsen ønsker at forme byen eller området, så den bliver god at bo, færdes og være i samtidig med, at virksomhedernes drift- og udviklingsmuligheder sikres.

3.3.1. Udpegning af lugtbelastede arealer

Aarhus Kommune finder det uklart, om det er den enkelte lokalplan eller arealet, erhvervsministeren skal give tilladelse til.

L&F mener, at tilladelsesordningen bør anses som en forsøgsordning, da der ikke er erfaring med så markante lempelser af lugtgrænserne. Der bør derfor ikke være mulighed for at udpege et yderligere lugtbelastet areal udover muligheden for de 2 lugtbelastede arealer, når der er givet byggetilladelse svarende til 80 procent af byggeretten.

Kommentar

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for udpegning af op til to lugtbelastede arealer hvert fjerde år inden for konsekvensområder. Udpegningen af lugtbelastede arealer sker ved revidering af kommuneplanen eller et tillæg til kommuneplanen. Det er op til kommunalbestyrelsen, om der skal udpeges 1, 2 eller ingen lugtbelastede arealer. En ud-

pegning i kommuneplanen kræver ikke erhvervsministerens tilladelse. Et udpeget areal i en kommuneplan kan rumme flere lokalplaner.

En lokalplan om udlægning af arealer til boliger på et lugtbelastet areal kan kun vedtages, hvis der foreligger en tilladelse fra erhvervsministeren. Der skal således foreligge en tilladelse, som dækker den enkelte lokalplan. Tilladelsen vil omfatte arealet, hvor boligerne skal ligge, hvilket ikke nødvendigvis svarer til hele det udpegede lugtbelastede areal. Hvis der er tale om et større areal og ikke alle boligprojekter er lige langt i processen, kan kommunalbestyrelsen vælge at ansøge ministeren ad flere omgange. Det er op til den enkelte kommunalbestyrelse at bestemme ansøgningens omfang. Det vigtige er, at der er tale om en fyldestgørende ansøgning.

Derudover har kommunalbestyrelsen mulighed for at kunne udpege et yderligere lugtbelastet areal, hver gang der er givet byggetilladelse svarende til 80 procent af byggeretten på et af de udpegede lugtbelastede arealer. Bestemmelsen er inspireret af den bestemmelse, der findes i planloven om transformationsområder (støjbelastede arealer) og er på linje med denne bestemmelse ikke udformet som en forsøgsordning. Muligheden skal imødekomme, at en kommune kan have et ønske om at udpege et yderligere område eller flere inden for den fireårige periode.

3.3.2. Udpegning af erhvervsområder og konsekvensområder

Aarhus Kommune havde helst set, at der blev en generel mulighed for planlægning af boliger på lugtbelastede arealer, og ikke begrænset til konsekvensområderne. Dette fordi lugtgener ikke er begrænset til konsekvensområderne omkring produktionsvirksomhederne. Aarhus Kommune har dog forstået det sådan, at konsekvensområdet kan udpeges som et større samlet område, der er belastet af lugt.

Randers Kommune påpeger, at der kan være tilfælde, hvor den lugtende virksomhed ligger i et område, der strategisk ønskes omdannet til andre formål end produktionserhverv på længere sigt. Kommunen påpeger, at det i en sådan situation vil være i strid med kommunens udviklingsstrategi at udpege erhvervsområdet som forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder.

PLF påpeger, at en del produktionsvirksomheder ikke er udlagt med konsekvensområder. De anbefaler, at der også gives mulighed for at planlægge for boliger i tilknytning til produktionsvirksomheder uden udpegede konsekvensområder i de tilfælde, hvor produktionsvirksomheden kun lugter en eller få dage om året eller inden for kortere tidsintervaller, da der vil være tale om en lille miljøpåvirkning. Det vil gøre, at lovforslagets anvendelse vil kunne udbredes yderligere og skabe øget mulighed for byfortætning med nye boligområder i byområder. De foreslår, at der fastsættes en bagatel/minimumsgrænse for, hvornår en produktionsvirksomhed "lugter". Hvis der eksempelvis kun er en lugtforekomst få gange årligt, bør det være muligt at planlægge for boliger, eventuelt med et krav om tinglysning om lugt.

Kommentar

Konsekvensområder er opmærksomhedsområder, hvor folk, der bosætter sig ved, at der er/kan være forurening fra en virksomhed, f.eks. i form af støj, lugt, støv eller anden luftforurening, og en virksomhed er opmærksom på, at der kan tillades boliger i konsekvensområdet. For at sikre oplysning af såvel borger som virksomhed er det et krav, at lugtbelastede arealer til boliger kun kan udlægges i konsekvensområder. Det er op til kommunalbestyrelsen, hvor stort konsekvensområdet skal være.

Kommunerne kan i kommuneplanen udlægge et konsekvensområde omkring udpegede erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder. Planlovens krav om at kommunen alene må planlægge for boliger på lugtbelastede arealer, hvis lokalplanen kan sikre den fremtidige anvendelse mod lugtforureningen, gælder uanset om kommunen har valgt at udpege konsekvensområder eller ej. Konsekvensområderne skal opfattes som en mulighed for kommunen til at synliggøre, at den eller de pågældende produktionsvirksomheder har en miljøpåvirkning af de omkringliggende arealer.

I forbindelse med udpegning og afgrænsning af konsekvensområder kan virksomhedernes fortsatte drifts- og udviklingsmuligheder inddrages i de planlægningsmæssige overvejelser. Kommunerne kan således gå i dialog med virksomhederne om deres evt. behov for udviklingsrum i forbindelse med kommunens planlægning. Der kan også tages udgangspunkt i virksomhedernes miljøvilkår. Idet lugt via høje skorstene kan bevæge sig i kilometerafstande fra den forurenende virksomhed, vil kommunen kunne vælge at udpege et meget stort og evt. aflangt konsekvensområde for en virksomheds lugtbelastning. Der er metodefrihed for kommunerne til, hvordan de udpeger konsekvensområder. Ligeledes er der metodefrihed til, hvor og hvordan kommunen udpeger erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder. Det vil således være op til kommunalbestyrelsen at vurdere og beslutte, hvor stort henholdsvis et erhvervsområde forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder og et eventuelt tilhørende konsekvensområde skal være.

Efter de gældende regler, kan en kommune ikke planlægge for boliger på arealer, som er belastet af lugt fra en produktionsvirksomhed, også hvis det kun er få dage om året eller inden for kortere tidsintervaller. Den foreslåede ordning har til formål at give mulighed for, at erhvervsministeren i særlige tilfælde kan give tilladelse til at planlægge for boliger på lugtbelastede arealer. Der skal i kommuneplanen være udpeget erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder, og der skal være udpeget et tilhørende konsekvensområde udenom. Herefter kan kommunen udpege et lugtbelastet areal, og ansøge erhvervsministeren om tilladelse. At nogle produktionsvirksomheder kun lugter lejlighedsvis, kan netop tale for, at erhvervsministeren kan give en tilladelse.

3.3.3. Erhvervsministerens tilladelse

KL bemærker, at de nye muligheder med boliger i lugtbelastede områder også kunne være blevet indarbejdet som principper for den generelle kommuneplanlægning, fremfor ved erhvervsministerens tilladelse. DI lægger vægt på, at det er erhvervsministeren, som kan give tilladelse.

Aarhus Kommune finder, at overholdelse af grænseværdier i 1,5 meters højde, kan suppleres med, at grænseværdierne dermed er overholdt ved de nære udendørs opholdsarealer på terræn og ved indgangsdøren.

DI foreslår, at oplysninger om de forhøjede lugtgrænser fremgår, så det er tydeligt for borgerne. Idet det er vigtigt at fastholde, at de 30 lugtenheder er højt sammenlignet med de 5-10 lugtenheder, som er de tilladte grænser i dag.

Danske Havnevirksomheder foreslår at nævne de nuværende lugtgrænseværdier på 5-10 lugtenheder og opfordrer til, at den forslåede overskridelse sænkes fra 20 lugtenheder til 10-15 lugtenheder.

L&F og MID mener, at miljøbeskyttelsen svækkes betydeligt, idet der er tale om, at det bliver muligt for kommunerne at etablere boliger direkte i virksomhedernes røgfaner, og at det kan tillades, at lugtgrænseværdierne kan overskrides med op til 400 procent. Svækkelsen vil betyde permanente miljøkonflikter og give dårligere livskvalitet for beboere. L&F mener, at de 400 procent skal fremgå af lovforslaget, og at det bør fremgå, at man ingen erfaringer har med så store lempelser af lugtgrænserne, og at man ikke ved, hvad det vil have af konsekvenser for beboerne. Danske Havne påpeger, at en overskridelse på 20 lugtenheder er op til en 4-dobling af de nuværende grænseværdier på 5-10 lugtenheder.

Daka Denmark A/S spørger, hvilken lugtgrænse, der forventes at gælde i 1,5 meters højde, om det er 5 eller 10 lugtenheder.

Danske Havnevirksomheder og Kolding Kommune mener, at "særlige tilfælde" i forhold til erhvervsministerens tilladelse skal uddybes. De spørger, i hvilke særlige tilfælde, det vil være muligt at anvende ordningen. L&F mener, at det bør fremgå af lovforslaget at de "helt særlige tilfælde" er en undtagelsesordning. Danske Havnevirksomheder, Kolding Kommune, Danske Havne, Aarhus Kommune og L&F mener, at det skal fremgå af lovbemærkningerne hvilke kriterier, der kan gives tilladelse efter.

Kolding Kommune spørger, hvorvidt sætningen "områdets karakter kan rumme, at der gives tilladelse" betyder, at det ikke længere er kommunalbestyrelsen, der har ansvar for at afgøre, hvordan byen skal formes.

Aarhus Kommune mener, at tilladelsen skal omfatte alle lugtgrænseværdier for de produktionsvirksomheder, der giver anledning til lugtgener, og hvor der opføres boliger, idet det ellers vil give konflikt med de virksomheder, der ikke indgår i tilladelsen. Asfaltindustrien bemærker, at der

i lovforslaget er lagt op til, at det skal have betydning, om der er en eller flere virksomheder, der vil blive berørt i deres drifts- og udviklingsmuligheder. Dette kan efter deres opfattelse komme til at lægge et urimeligt pres på enkelvirksomheder.

KL og Aarhus Kommune påpeger, at lugtpåvirkningernes hyppighed og akkumuleret lugt fra forskellige typer produktionsvirksomheder ikke er en del af lugtberegningen eller lugtvejledningens principper i dag.

Danske Havne mener, at det bør defineres nærmere, hvilken effekt det kan få for virksomhederne, om der har været dialog med virksomhederne, og at der er taget højde for virksomhedernes udviklingsmuligheder. De foreslår, at kommunen redegør for en evt. manglende dialog. L&F mener, at kommunens ansøgning skal gøres tilgængelig for de berørte virksomheder.

L&F anmoder videre om, at en godkendelse skal være afhængig af, at kommunen ikke har de samme kvadratmeter boligareal på anden vis, f.eks. ved etablering af lavere bygninger i andre højder, andre steder i kommunen. Arkitektskolen Aarhus mener ligeledes at et ønske om boliger på lugtbelastede arealer, kun giver mening, hvis der ikke er andre relevante arealer at byudvikle på.

DN peger på, at der erfaringsmæssigt er mange hårde konflikter mellem naboer og virksomheder, og at disse konflikter har ført til den hidtidige afstandsregulering gennem de sidste snart 70 år. En afstandsregulering hvis formål har været at gøre op med konflikter om lugt, røg, støj og møg. Med lovforslaget vender disse konflikter tilbage. De mener derfor ikke, at formålet med lovforslaget om at undgå miljøkonflikter opnås.

Dansk Byggeri havde gerne set, at erhvervsministeren tilladelse kan ankes.

Kommentar

Den foreslåede tilladelsesordning er en undtagelse til forbuddet om at planlægge for boliger i områder og højder belastet af lugt, som kom ind i planloven i 2017. Det har været et ønske fra flere sider, at undtagelsen skal bero på en tilladelse fra erhvervsministeren og ikke alene være op til kommunerne selv.

Lovforslaget åbner mulighed for, at erhvervsministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i særlige tilfælde kan meddele en kommunalbestyrelse tilladelse til at planlægge for boliger på lugtbelastede arealer, hvor lugtbelastningen fra eksisterende produktionsvirksomheder i over 1,5 meters højde overstiger de vejledende grænseværdier for lugt. Erhvervsministeren kan dog ikke give tilladelse til at planlægge for boligerne, hvor lugtbelastningen fra den enkelte produktionsvirksomhed i over 1,5 m's højde, overstiger de vejledende grænseværdier med mere end 20 lugtenheder. Kravet om, at lugtbelastningen ikke må overstige de

vejledende grænseværdier i 1,5 m's højde, gælder således rundt om hele bygningen og ikke kun ved indgangsdøren.

Lugtvejledningens vejledende grænseværdier i forhold til boligområder er 5-10 lugtenheder. I lovforslaget tillades der boliger på arealer, hvor lugtbelastningen fra den enkelte produktionsvirksomhed overstiger de vejledende grænseværdier med op til 20 lugtenheder. Dette betyder, at erhvervsministeren i særlige tilfælde kan give tilladelse til at etablere boliger på arealer, hvor den enkelte produktionsvirksomhed har en lugtbelastning på op til 25-30 lugtenheder.

Det vurderes, at det skal præciseres i lovforslaget, at det drejer sig om en lugtbelastning, som overstiger de vejledende grænseværdier med op til 20 lugtenheder i forhold til den enkelte produktionsvirksomhed, og at det uddybes i bemærkningerne, at det svarer til maksimalt 25-30 lugtenheder fra hver enkelt produktionsvirksomhed.

Erhvervsministeren kan kun give tilladelse til planlægning af boliger på lugtbelastede arealer i særlige tilfælde. Bestemmelsen skal sikre, at der kun meddeles tilladelse i særlige tilfælde, hvilket skal forstås som, at der i hvert tilfælde skal foretages en konkret vurdering herunder f.eks. af, om områdets karakter kan rumme det i forhold til samspillet mellem produktionsvirksomheder og boliger. Områdets karakter er en samlet vurdering af f.eks. antal af produktionsvirksomheder og deres individuelle lugtbidrag, samt om der er andre virksomheder med f.eks. diffuse lugtkilder, som ikke er omfattet af Miljøstyrelsens lugtvejledning, men som bidrager til lugten i området. I takt med områdets sårbarhed i form af antallet af produktionsvirksomheder, som udleder lugt, hvor meget og hvor ofte, bliver der tale om, at der må lægges vægt på, hvor meget de planlagte boliger vil blive berørt af lugt. Der vil således ved vurderingen blive lagt vægt på, hvor meget lugt boligerne (en beboer) vil blive udsat for, herunder hyppigheden af lugten og antallet af produktionsvirksomheder, som udleder lugt. Kriterierne indebærer, at det kan blive vanskeligt at få tilladelse til at planlægge for boliger, jo mere det lugter både fra den enkelte produktionsvirksomhed, men også i forhold til antallet af produktionsvirksomheder, der udleder lugt.

I vurderingen vil det kunne indgå, om nogle af virksomhederne har udviklingsplaner, som gør, at der vil blive afgivet mere lugt i fremtiden. Det er udgangspunktet, at virksomheden skal holde sig inden for det fastsatte vilkår i miljøgodkendelsen eller påbuddet, men hvis der er omstændigheder, der gør, at der på sigt vil blive afgivet mere lugt i forhold til vilkåret, skal det indgå i vurderingen. Der vil også kunne lægges vægt på, at en virksomhed vil udlede mindre lugt eller vil fraflytte på sigt.

I områdets karakter ligger også, at der kan lægges vægt på andre lugtkilder end den lugt, som fastsættes via lugtgrænseværdier. I forhold til virksomheder, som ikke reguleres ved grænseværdier, forudsættes det, at kommunen i sin ansøgning om tilladelse oplyser om disse virksomheder,

hvis det vil have indflydelse på lugten ved boligen, idet det bidrager til at beskrive, hvor meget der lugter på et areal.

Ovenstående indebærer, at dokumentationen for lugten fra den enkelte produktionsvirksomhed skal være i overensstemmelse med, hvordan lugt beregnes, måles, mv efter lugtvejledningen, herunder OML-modellen. I forhold til virksomheder, der udleder lugt, som ikke reguleres ved grænseværdier, skal der oplyses om virksomheden, og hvilken indflydelse den vil have på boligen. Der er ikke tale om, at der skal findes nye metoder til at beregne lugten.

En række høringssvar rejser spørgsmål til begrebet "akkumuleret lugt" i lovforslaget. Begrebet henviser i lovforslaget til beskrivelsen af lugt fra den enkelte virksomhed i området som helhed. Der har således ikke været tænkt på "akkumuleret lugt" i miljøbeskyttelseslovens forstand eller, at kommunerne skal foretage beregninger ud over det, som der fremgår af lugtvejledningen i forhold til den enkelte virksomhed. Idet begrebet "akkumuleret lugt" kan misforstås som, at kommunerne med lovforslaget får en ny opgave med at beregne en samlet lugtbelastning i området, foreslås det, at begrebet udgår af lovforslaget, og at det i stedet beskrives som en beskrivelse af lugt fra hver enkelt produktionsvirksomhed.

Hvor hyppigt en produktionsvirksomhed udleder lugt er ikke omfattet af lugtvejledningen, men kan være et væsentligt planlægningsmæssigt relevant kriterie ved erhvervsministerens afvejning af, om der kan gives tilladelse, idet nogle typer produktionsvirksomheder kun afgiver lugt en gang imellem eller sæsonmæssigt. Såfremt hyppigheden ikke er et væsentligt kriterie i den konkrete sag, fordi produktionsvirksomheden udleder lugt mere eller mindre hele året, behøver kommunalbestyrelsen ikke at redegøre nærmere for dette. Det vil da blive lagt til grund, at lugten er mere eller mindre konstant, hvorfor det ikke vil være relevant for kommunalbestyrelsen at dokumentere hyppighed. Kriteriet om hyppighed skal således ses som et positivt kriterie i forhold til vurderingen af, om der kan gives tilladelse.

I forhold til kriteriet om antallet af produktionsvirksomheder, som hver især bidrager til en lugtbelastning, som er over de vejledende grænseværdier i forhold til de planlagte boliger, vil der ved vurderingen blive lagt vægt på, hvor mange produktionsvirksomheder, der er tale om af hensyn til at reducere risikoen for miljøkonflikter. Et stort antal produktionsvirksomheder, hvor deres lugtbelastning hver især overstiger de vejledende grænseværdier, vil således tale imod en tilladelse.

Det foreslås, at beskrivelsen af de kriterier, som erhvervsministeren vil kunne lægge vægt på i vurderingen af, om der skal meddeles tilladelse, uddybes i lovbemærkningerne

I forbindelse med vurderingen af en ansøgning vil produktionsvirksomhederne blive partshørt. Idet samspeilet mellem kommunerne og produktionsvirksomhederne er af væsentlig betydning, vurderes det, at det kan

tilføjes i lovbemærkningerne, at hvis en kommune ikke har været i dialog med de relevante produktionsvirksomheder, bør kommunen oplyse om den manglende dialog og begrundelsen herfor.

Sigtet med bestemmelsen er, at kommunen får mulighed for at udnytte attraktive arealer i byen. Det vil således være op til kommunen at beslutte, hvordan de ønsker byen indrettet.

Erhvervsministerens afgørelser efter planloven kan ikke ankes, men retlige spørgsmål i lokalplaner kan påklages til Planklagenævnet.

Kravene til dokumentation vil blive eksemplificeret i forbindelse med en opdatering af Erhvervsstyrelsens vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægning.

3.3.4. Lugtberegning, miljøstyrelsens regler

Aarhus Kommune mener, at der bør henvises til, at lugtenheder defineres i Miljøstyrelsens lugtvejledning, og at det bør tydeliggøres, at grænseværdierne baseres på miljøgodkendelser, branchebekendtgørelser og påbud også i forhold til at dokumentere niveau af lugt.

Danske Havne og Aarhus Kommune peger på, at Miljøstyrelsen arbejder på en ny lugtvejledning, og at måleenheden forventes udskiftet til en ny måleenhed. Danske Havnevirkksomheder foreslår, at den fremtidige måleenhed European Odour Unit (oue) også angives. Daka Denmark A/S påpeger, at da lugtreguleringsområdet pt. er under revision via en ny lugtvejledning, giver det anledning til en yderligere stor usikkerhed omkring det fremtidige reguleringsgrundlag.

L&F peger på, at der altid vil være en risiko for fejl i lugtmålingerne, og at beregningen af lugtgrænseværdierne (OML-modellen) ændres løbende, hvorfor beregningen af lugtniveauet i højden kan ændre sig, hvorfor der er stor usikkerhed forbundet med lugtberegningerne. Daka Denmark A/S påpeger de udfordringer og usikkerheder, der er ved lugtmålinger efter lugtvejledningen i dag, og at visse typer lugt kan give anledning til at naboer føler sig stærkt generet, også selv om lugtenhederne er under 5 lugtenheder. Randers Kommune påpeger, at usikkerheden ved målinger i forhold til punktkilder og diffuse kilder er svært håndterbare. Derudover er det deres indtryk, at det vil være nødvendigt at udvikle nye værktøjer til beregning af lugtens udbredelse, da det kræver en anden type beregninger end OML-målinger. Asfaltindustrien påpeger, at der i dag ikke findes anerkendte og valide målemetoder til lugtbidrag fra diffuse kilder fra asfaltværker. Det betyder, at kommunen ikke kan tage højde for disse i en redegørelse, men at den enkelte borger alligevel kan føle sig generet af lugten. At kortlægge hvor mange virksomheder, der udleder lugt samt hvor meget, kan således efter deres opfattelse ikke lade sig gøre i praksis. Derudover vil det udgøre et ganske omfattende arbejde, både for myndighed og de berørte virksomheder.

L&F mener, at det bør beskrives, hvem der har ansvaret for overskridelser, som skyldes fejl i lugtberegninger eller ændringer af OML-modellen. Daka Denmark A/S spørger, hvordan der sikres fyldestgørende dokumentation for virksomhedernes lugtpåvirkninger, såfremt denne ikke foreligger, og hvem der i givet fald skal betale. Dette fordi der ofte kun foreligger ingen eller få lugtmålinger, hvilket er et meget sparsomt grundlag, udover at målinger er præget af en væsentlig usikkerhed.

Kommentar

Lovforslaget henviser til de vejledende grænseværdier for lugt, som hører under Miljøstyrelsens lugtvejledning. Dokumentationen for lugten skal være i overensstemmelse med, hvordan lugt beregnes, måles, mv. efter lugtvejledningen.

Det er korrekt, at Miljøstyrelsen er i færd med at udarbejde en ny lugtvejledning, hvor der forventes et skift fra enheden for lugtgrænser til enheden Odour Units. I vejledningen vil der være en omregning mellem enhederne.

Lovforslaget omfatter kun lugt omfattet af lugtvejledningen, og dermed lugt fra punktkilder som skorstene og afkast. Andre lugtkilder end punktkilder, som f.eks. oplag, kompostmiler, bassiner, tanke, åbne døre og porte (diffuse kilder), reguleres alene ved krav til indretning og drift og ikke grænseværdier, og er derfor ikke omfattet af lovforslaget.

Det vil ikke være virksomheden, som skal betale for lugtmålinger i forhold til planlægningen, mv., men vil typisk være developer, bygherre eller kommunen selv. En developer eller bygherre, som ønsker opførelse af boliger vil således ofte afholde udgifterne i forbindelse med, at de ønsker, at kommunen søger om en tilladelse og foretager en lokalplanlægning. Princippet, om at forureneren betaler, følges ikke i dette lovforslag, idet kommunalbestyrelsen og bygherre netop aktivt vælger at planlægge for boliger på et areal, der allerede er belastet af lugt. Såfremt der er fejl i beregninger, kan der blive tale om, at der skal ske retlig eller fysisk lovliggørelse. Retlig lovliggørelse indebærer, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at boligerne bliver retligt lovliggjort gennem et nyt plangrundlag eller dispensation. En ny lokalplan eller dispensation kræver en tilladelse fra erhvervsministeren. Hvis det ikke kan lade sig gøre at lovliggøre boligerne retligt, fordi ministeren ikke giver tilladelse, skal der ske fysisk lovliggørelse af boligerne. En fysisk lovliggørelse vil medføre, at bygningen, hvis allerede opført, ikke kan anvendes til boliger, men, eksempelvis kan lukkes hermetisk og anvendes til kontorformål, o. lign, herunder hoteller. Eventuelt erstatningsansvar i forhold til beboere i boligerne, vil kunne rettes til developer, bygherre eller kommune, alt efter hvem der har ansvaret efter de erstatningsretlige regler. Erhvervsministeren kan ikke gøres ansvarlig for fejl i beregningerne.

Miljøstyrelsens lugtvejledning vil som opfølgning på planlovsændringen blive suppleret med vejledende tekst om lugt fra eksisterende produkti-

onsvirksomheder i boligområder, der med erhvervsministerens tilladelse er udlagt på lugtbelastede arealer. Af lugtvejledningen vil det fremgå, at der i medfør af planlovens bestemmelser gælder et sænket beskyttelsesniveau for lugt for sådanne udlagte arealer. Det vil fremgå, hvordan bestående produktionsvirksomheder skal reguleres i forhold til planlovens regler om, at der kan planlægges for boliger på arealer, der er belastet af lugt, således at lokalplanen og boliger opført efter lokalplanen ikke vil medføre, at eksisterende produktionsvirksomheder i området med uændrede aktiviteter, alene på grund af boligerne, vil blive pålagt udgifter til lugtbegrænsende tiltag, som de ikke ellers ville være blevet pålagt, med henblik på fremadrettet at skulle overholde de vejledende lugtgrænser.

3.3.5. Forholdet mellem planloven og miljøbeskyttelsesloven – virksomhedernes beskyttelse

DI påpeger, at klager over lugt behandles efter miljøbeskyttelseslovens regler og ikke planlovens regler. Det skal derfor sikres, at der ikke er konflikter mellem planloven og miljøbeskyttelsesloven, da det vil give usikre vilkår for virksomhederne. L&F og MID mener, at retsbeskyttelsen af virksomhederne skal ske gennem en ændring af miljøbeskyttelsesloven, idet det fremgår af miljøbeskyttelsesloven, at "Hvis en listevirksomhed medfører væsentlig forurening, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes..." De mener, at loven altid vil have forrang overfor en ikke juridisk bindende vejledning, og forventer at klagenævnet generelt antager en stram tolkning af miljøbeskyttelsesreglerne.

ITD understreger, at byplanlægningen ikke må give grundlag for at skærpe vilkårene for eksisterende virksomheder, hvis der etableres boliger i området. Tilsvarende må eventuelle klager og konflikter mellem virksomheder og borgere ikke få negative konsekvenser for virksomhedernes fortsatte drift og investeringer.

Danske Havnevirksomheder efterlyser en beskrivelse af sammenhængen mellem planloven og miljøbeskyttelsesloven, og en vurdering af, om afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven kan normeres af en undtagelsestilladelse under planloven.

Kommentar

Det følger af lovforslaget, at der med erhvervsministerens tilladelse i særlige tilfælde vil kunne planlægges for boliger, hvor lugtbelastningen fra den enkelte eksisterende virksomhed overskrider grænseværdierne med op til 20 lugtenheder. Endvidere vil det fremgå af en tinglysning på ejendommen, at lugtbelastningen er overskredet i forhold til grænseværdierne.

De vejledende grænseværdier for lugt fremgår af Miljøstyrelsens lugtvejledning, som anvendes, når miljømyndighederne fastlægger virksomhedernes lugtvilkår. Som følge af den foreslåede ændring af planloven kan de vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens lugtvejledning fraviges. Lovforslaget betyder, at beskyttelsesniveauet for boliger på de ud-

lagte arealer sænkes med hensyn til lugt således, at beboere må tåle en stærkere lugt end normalt.

Ændringen af beskyttelsesniveauet betyder, at beboere i de påvirkede boliger, får en større gene i form af højere lugtbelastning fra den enkelte produktionsvirksomhed, end det, som følger af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Lugtvejledningen vil blive suppleret med vejledende tekst om lugt fra eksisterende produktionsvirksomheder i boligområder, der er udlagt i lugtbelastede områder, så det udtrykkeligt fremgår, at der i medfør af planlovens bestemmelser gælder et sænket beskyttelsesniveau for lugt for sådanne udlagte arealer. Af lugtvejledningen vil det således udtrykkeligt fremgå, hvordan bestående produktionsvirksomheder skal reguleres i forhold til planlovens regler om, at der kan planlægges for boliger på arealer, der er belastet af lugt, således at lokalplanen og boliger opført efter lokalplanen ikke vil medføre, at eksisterende produktionsvirksomheder i området med uændrede aktiviteter, alene på grund af boligerne, vil blive pålagt udgifter til lugtbegrænsende tiltag, som de ikke ellers ville være blevet pålagt, med henblik på fremadrettet at skulle overholde de vejledende lugtgrænser. Tilsvarende ordning er tidligere blev anvendt i forbindelse med ændring af planloven, som gav mulighed for udlægning af boliger på støjbelastede områder.

Der er en årelang praksis for, at Miljøstyrelsens vejledninger og således også lugtvejledningen lægges til grund, når miljømyndighederne træffer afgørelser om miljøgodkendelser eller påbud efter miljøbeskyttelsesloven. Ligeledes er der en årelang praksis for, at klagenævn (Miljø- og Fødevareklagenævnet) og domstolene lægger vejledningerne til grund, når de træffer afgørelse eller kendelse.

Det foreslås, at lovforslagets bemærkninger suppleres, så det fremgår, at det ikke er hensigten med lovændringen, at lugtvilkår for virksomheder, som fastsættes efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven, skal kunne skærpes alene som følge af planlægning af og etablering af boliger. Det er således lovgivers intention med ændringerne i planloven, at det fremover vil følge af planreglerne, at beskyttelsesniveauet for lugt er sænket i de udlagte arealer. Hensigten er således, at miljømyndighederne ikke alene på grundlag af etablering af boliger på udlagte arealer skal kunne skærpe vilkårene for lugt for en eksisterende produktionsvirksomhed med uændrede aktiviteter, selv om de vejledende grænseværdier overskrides. Dette betyder i praksis for eksisterende produktionsvirksomheder, at virksomhederne ikke alene med henvisning til, at boligerne nu er etableret, forhindres i at fortsætte sine igangværende aktiviteter for så vidt angår lugt, som de havde før. Det er ikke meningen, at en kommune, som miljømyndighed, over for en produktionsvirksomhed skal træffe en afgørelse om skærpede lugtvilkår, som strider mod kommunens egen planlægning og kommunens egen i forvejen indhentede tilladelse fra erhvervsministeren. Miljøstyrelsen, hvis den er miljømyndighed, skal tilsvarende handle inden for de rammer og det beskyttelsesniveau, som er sat med disse regler i planloven, og den lokalplanlægning, som konkret udmønter sig på baggrund heraf.

Det forhold, at eksisterende produktionsvirksomheder kan fortsætte deres drift med uændrede lugtvilkår, betyder dog ikke, at lugtvilkår i miljøgodkendelser og påbud aldrig kan skærpes, idet en skærpelse kan udspringe af andre omstændigheder end udlagte boliger, som f.eks. mulighed for anvendelse af ny teknologi. Der gælder miljøbeskyttelseslovens principper og myndighedsbeføjelser helt som i dag. Forurenende virksomheder skal f.eks. så vidt muligt begrænse forureningen, så det svarer til, hvad der kan opnås ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT), hvilket betyder, at hvis der er udviklet en ny teknik, der muliggør lugtreduktioner, og som samtidig er økonomisk acceptabel, kan virksomheder blive pålagt reduktion.

Det forhold, at de enkelte eksisterende produktionsvirksomheders bidrag til lugtbelastningen ved de planlagte boliger kan blive højere end de vejledende grænseværdier, er ikke et udtryk for, at eksisterende produktionsvirksomheder kan øge deres bidrag til lugtbelastningen i forhold til før planlægningen for de nye boliger. Udlægningen af lugtbelastede arealer vil først og fremmest tilvejebringe rammerne for, at virksomhederne kan fortsætte uændret i forhold til deres særskilte bidrag til lugtbelastningen, selv om der kommer boliger.

Der lægges i øvrigt til grund, at kommunen ved ansøgning om tilladelse til erhvervsministeren om udlæg af boliger i områder belastet med lugt konkret og fyldestgørende har beskrevet eventuelle konsekvenser for berørte produktionsvirksomheders drifts- og udviklingsmuligheder.

3.3.6. Tinglysning og retningslinjer i lokalplan om oplysningspligt

L&F finder det relevant, at den procentuelle overskridelse af grænseværdierne for lugt indgår i orienteringen af lejer og ejer.

Kolding Kommune er forundret over, at der i lokalplaner stilles krav om, at udlejer skal orientere lejer om servitutten om, at lugtgrænseværdier er overskredet, idet bestemmelser med direkte handlepligt ikke har været en del af "lokalplankataloget" i planlovens § 15. Randers Kommune vil gerne vide, hvordan eventuelle klager skal håndteres, hvis udlejer ikke orienterer lejer om lugtpåvirkningen. Hvem kan der klages til, og hvilken lovgivning behandles klagen efter. De vil også gerne vide, hvad det betyder for behandlingen af klagen, at lokalplanen skal indeholde bestemmelser om udlejers orienteringspligt overfor lejer. Kan en tinglysning eventuelt stå alene uden at dette skal skrives ind i lokalplanen. Eller kan lokalplanens bestemmelser herom erstattes af en redegørelse for servitutten.

Aarhus Kommune ønsker, at Erhvervsstyrelsen udarbejder en standard-servitut, som kan vedhæftes afgørelserne om tilladelse.

Tinglysningsretten anbefaler, at man i forslaget til § 15 b, stk. 6 indsætter en bestemmelse om, at servitutten har forrang for pantegæld således,

at man ikke risikerer, at servitutten efterfølgende udslettes ved en tvangsauktion over ejendommen.

Kommentar

Hensigten med at fastsætte regler i lokalplanen har været at sikre, at såvel ejer og lejere er oplyst om eventuelle lugtgener før de køber eller lejer en bolig, og dermed at reducere risikoen for klager.

Planloven regulerer imidlertid generelt ikke forhold mellem en ejer og en lejer, ligesom planlægning generelt ikke er forbundet med handlepligt. Idet en lejer først og fremmest vil orientere sig i sin lejekontrakt om pligter og rettigheder, vurderes effekten af en regulering af udlejers pligt overfor lejer i en lokalplan som relativt begrænset. Det foreslås derfor, at der ikke indskrives en bestemmelse om en oplysningspligt af lejer i planlovens lokalplankatalog, men at oplysningen af lejer i højere grad sikres ved, at kravet til servitutens indhold udbygges og styrkes. Det foreslås derfor, at det præciseres i planloven, at forpligtelsen om orientering skal omfatte alle udlejere, direkte eller indirekte, ved at det fremgår, at ejer ved salg og udlejning i overdragelses- eller lejeaftalen skal orientere køber og lejer om servitutten og dens indhold, og at lejere hvis de udlejer, i den nye lejeaftale skal orientere den nye lejer om servitutten og dens indhold. I det tilfælde, hvor en udlejer ikke lever op til forpligtelsen efter servitutten, vil forholdet reguleres i medfør af lejeloven. På denne måde sikres således en større sikkerhed for, at udlejerens er opmærksom på kravet om forudgående orientering, end hvor kravet fremgår af planloven.

Det vil blive lavet eksempler på servitutter i opdatering af Erhvervsstyrelsens vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægning.

3.3.7. Redegørelse

Asfaltindustrien og ITD finder det positivt, at der i planerne skal redegøres for, hvordan der er taget højde for virksomhederne og deres udviklingsplaner.

Danske Havne ønsker, at planlægningen af boligerne kan ske i samarbejde med kommunen, havnen og virksomhederne på havnen, så der tages hensyn til produktionsvirksomhederne på havnearealerne, herunder deres udviklingsmuligheder. Dette for at forebygge og ideelt set undgå konflikter med havnens naboer. Danske Havnevirksomheder ønsker at redegørelsen skal ske i dialog med produktionsvirksomhederne.

Kommentar

En lokalplan skal ledsages af en redegørelse for, hvorledes lokalplanen forholder sig til kommuneplanen og øvrig planlægning i området. Der skal i forhold til en lokalplan om boliger på lugtbelastede arealer gøres rede for, hvordan planen tager højde for produktionsvirksomhederne i erhvervsområdet forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og lo-

gistikvirksomheder. Redegørelsen skal så vidt muligt være tilvejebragt i dialog med produktionsvirksomhederne.

Redegørelsen kan f.eks. være oplysninger om, hvordan grænseværdierne er overholdt på de påbudte udendørs opholdsarealer for boliger, således at det ikke giver grundlag for at skærpe vilkårene for virksomhederne og påbud. Oplysninger om lugt er f.eks. hvor meget lugtbelastningen overstiger de vejledende grænseværdier for lugt, hyppighed samt de enkelte produktionsvirksomheders bidrag til lugtbelastningen på det lugtbelastede areal i relevante højder. Redegørelsen skal ligeledes indeholde en vurdering af, hvordan lokalplanen tager højde for virksomhedernes drifts- og udviklingsmuligheder.

3.3.8. Tilladelse til at ophæve bestemmelser om boliger på lugtbelastede arealer

Danske Havne påpeger, at der kan ske udskiftning af virksomheder i havneområder, hvor produktionsvirksomheder flytter ud, og anden tilsvarende produktionsvirksomhed senere overtager areal og bygninger. Det bevirker, at konsekvensområder i midlertidige perioder kan være mindre belastet af lugt. Derfor bør en ophævelse af en servitut, mv. ske ud fra en langsigtet vurdering, hvor det godtgøres, at produktionsområdet skal anvendes til en anden type industri, eller at den forurenende virksomhed er ophørt med at forurene på lang sigt. Ophævelsen bør ligeledes ske i dialog med virksomheder og erhvervshavne. Danske Havnevirksomheder mener, at der i loven skal fastsættes kriterier for hvornår erhvervsministeren kan give tilladelse til, at der kan ske dispensation, ophævelse eller ændring af en lokalplan på lige fod med hvornår erhvervsministeren kan meddele tilladelse til planlægningen.

Asfaltindustrien mener også, at det ikke bør være en førsteprioritet at bygge boliger i eller op ad et område, der er udlagt til produktionsvirksomheder, men hvor en virksomhed er lukket eller flytter. Det er i forvejen ikke nemt for danske produktionsvirksomheder at finde egnede beliggenheder, og en virksomhed, der lukker eller flytter fra et område med gode logistikforhold for produktion, bør i stedet være en mulighed for en anden produktionsvirksomhed til at etablere sig.

Kommentar

En kommunalbestyrelse kan ikke dispensere, ændre eller ophæve en bestemmelse i en lokalplan om boliger på lugtbelastede areal eller ophæve en servitut herom, medmindre erhvervsministeren har givet samtykke hertil.

En ændring eller ophævelse af en lokalplans bestemmelser kan være relevant, såfremt arealet ikke længere er belastet af lugt, der hvor boligerne ligger, f.eks. fordi den forurenende virksomhed er ophørt med at lugte enten pga. produktionsændringer eller fraflytning. Hvis en virksomhed kun midlertidigt er ophørt med at lugte, men ved normal drift igen vil lugte, vil der ikke være grundlag for at give tilladelse til, at en kommu-

nalbestyrelse kan dispensere, ændre eller ophæve en bestemmelse om boligerne.

Kriteriet for tilladelsen beror således på, om der er lugt og beror ikke på en stillingtagen til, om arealet bør være forbeholdt en produktionsvirksomhed.

Erhvervsministeren vil ved vurderingen af, om der kan gives samtykke til, at kommunalbestyrelsen kan ophæve, ændre eller dispensere fra en lokalplan, tage hensyn til produktionsvirksomheders drifts- og udviklingsmuligheder, herunder partshøre de berørte produktionsvirksomheder og høre relevante myndigheder og parter, som f.eks. Miljøstyrelsen og erhvervshavne.

Det vurderes, at der er behov for at uddybe lovbemærkningerne om, at relevante myndigheder og parter også vil blive hørt.

3.3.9. Flere klager

L&F mener, at lovforslaget har regionale konsekvenser, idet lovforslaget medfører fordyrende stramninger af virksomhedernes miljøvilkår, som skal finansieres af deres kunder, som i vidt omfang befinder sig i regionerne omkring virksomhederne. L&F mener også, at retsbeskyttelsen af virksomhederne ikke er tilstede, hvorfor lovforslaget må forventes at medføre væsentlige økonomiske byrder for erhvervslivet (i form af krav om reduktion af lugt), og at det øgede klageniveau vil medføre en stigning af de administrative konsekvenser for borgere, virksomheder og det offentlige.

L&F og Danske Havne mener ligeledes, at der vil komme flere klager, og at det bliver administrativt og økonomisk dyrt for en virksomhed at dokumentere, at grænseværdierne overholdes. Danske Havnevirksomheder mener, at virksomhederne ikke skal bebyrdes med omkostninger, og at det er kommunalbestyrelsen, som skal pålægges alle omkostninger ved klagesagsbehandling.

Kommentar

Der er tale om en tilladelse, som kun kan gives i særlige tilfælde, og dermed må det også forventes, at ordningen kun vil blive brugt i et begrænset omfang. Det vurderes derfor, at antallet af klager forbundet med ordningen vil være begrænset. Der vil dog være en risiko for, at lovforslaget vil medføre flere klager over lugt i medfør af miljøbeskyttelsesloven. Lovforslaget ændrer ikke noget i forhold til, at borgerne kan klage og den efterfølgende klagesagsbehandlingen.

Tilsynsmyndighedens (kommunen eller Miljøstyrelsen) behandling af klagen har til formål at afklare lugtgenernes kilde, årsag og omfang, og om der er tale om overskridelse af virksomhedens lugtvilkår. Desuden skal det afklares, om der er behov for at påbyde afhjælpende foranstaltninger eller indskærpe gældende regler.

Når en nabo klager over lugtgener fra en virksomhed, vil tilsynsmyndigheden typisk kontakte virksomheden og bede den redegøre for, om der har været driftssituationer (f.eks. unormal drift, uheld mv.), der kan have forårsaget lugtgener i omgivelserne. Tilsynsmyndigheden vurderer konkret, om der skal suppleres med et tilsyn på virksomheden, herunder besigtigelse hos naboen og i omgivelserne i øvrigt. Tilsynsmyndigheden kan desuden ud fra en konkret vurdering forlange, at virksomheden får udført en lugtmåling og evt. spredningsberegning til dokumentation af, at den overholder sine vilkår om lugtgrænseværdier.

Virksomheder kan også have vilkår i deres miljøgodkendelse om, at de en eller flere gange årligt ved lugtmålinger og spredningsberegninger skal dokumentere, at de overholder vilkår om lugtgrænseværdier. Virksomheder, som ikke har vilkår om regelmæssig kontrol med overholdelse af lugtgrænseværdier, kan have vilkår om, at tilsynsmyndigheden højst én gang om året, f.eks. i forbindelse med klager, kan forlange udført en lugtmåling og spredningsberegning. Krav om lugtmålinger udover dem, der er hjemmel til i vilkår i miljøgodkendelsen, skal meddeles som påbud efter § 72 i miljøbeskyttelsesloven.

Såfremt der er fejl i de oprindelige beregninger i forhold til placeringen af boligerne, og at den for stærke lugt således ikke beror på virksomheden, kan der blive tale om, at der skal ske retlig eller fysisk lovliggørelse, se ovenfor under afsnit 3.3.4.

3.3.10. Øvrige bemærkninger

Randers Kommune og Rebild Kommune foreslår, at der laves mulighed for tæt-lave og åben-lave boliger i områder belastet af lugt, da dette også har en væsentlig interesse for kommunerne. Rebild Kommune foreslår i den forbindelse, at kravet om 1,5 m fjernes, så ordningen også kan gælde for bygninger på 1 etage, da lugtgrænsen alligevel skal være overholdt på det udendørs opholdsareal.

Rebild, Rander og Varde kommuner foreslår, at det bør være muligt at planlægge for nye boligområder på arealer belastet af lugt fra husdyrbrug. De gør opmærksom på den problemstilling, der er ved, at der ikke kan planlægges for nye boligområder inden for byzone eller landzone, hvis de er belastet af lugt fra eksisterende husdyrbrug. Begrænsningen i dag kan gøre det vanskeligt for ny byudvikling ikke mindst i mindre lokalsamfund. De foreslår, at lugt også må komme fra andre typer erhverv end produktionsvirksomheder. Varde Kommune foreslår konkret et princip som ved kystnærhedszonen, hvor udlæg af ny bebyggelse er bag eksisterende bebyggelse væk fra kysten. L&F kvitterer for, at beskyttelsen af husdyrbrug fortsat er omfattet af lovforslaget.

Danske Havnevirksomheder opfordrer til, at transport- og logistikvirksomheder får de samme muligheder som produktionsvirksomheder i forhold til transformationsområder for støj, lugtbelastede arealer og redegørelse for disse. Mange transport- og logistikaktiviteter, herunder på havne, støjer, støver og/eller lugter, men er ikke nødvendigvis omfattet af krav om en miljøgodkendelse. Det bør sikres, at disse virksomheder også

er omfattet af beskyttelsen mod, at der ikke udlægges arealer til miljøfølsom anvendelse i nærheden, samt indgår i redegørelserne herom.

Dansk Kyst- og Naturturisme finder det uklart, om boliger til ferie- og fritidsformål er omfattet af forslaget. De mener, at muligheden bør omfatte denne form for boliger, da revitalisering af attraktive arealer i bynær beliggenhed kan bidrage til by- og turismeudviklingen og sikre øget overnatningskapacitet til gæster.

Danske Havne vurderer, at der i forhold til om ”udlægning af transformationsområder for støj” også bør stå lugt.

PLF anbefaler, at der med lovforslaget gives mulighed for, at kravet om indendørs støjgrænser med oplukkelige vinduer kan fraviges. Dette set i lyset af, at virksomheder, som lugter også ofte udsender støj. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at kunne fravige kravet om oplukkelige vinduer ved miljøpåvirkning fra både lugt og støj.

L&F kvitterer for adgang til udendørs opholdsarealer, og antager i den forbindelse at der altid er tale om grønne arealer. Friluftsrådet påpeger nødvendigheden af fortsat i loven at kræve overholdelse af grænseværdier for lugt, støv- og anden luftforurening på udendørs opholdsarealer.

Aarhus Kommune påpeger, at kontorformål i hermetisk lukkede bygninger også omfatter hoteller, og at lovændringen er indskrænkende i forhold til lovkommentarerne fra 2017. Kolding Kommune påpeger, at det er uklart, om hermetisk lukkede bygninger til kontorer skal sikres et tilhørende udendørs opholdsareal.

L&F peger på, at der er en fejl i bemærkningerne, idet en skorsten som udgangspunkt ikke kan forhøjes, men skal reetableres på ny.

Kommentar

Lovforslaget giver mulighed for, at en kommunalbestyrelse får tilladelse til at planlægge for boliger på lugtbelastede arealer. For at beboere skal have et sted, hvor der ikke lugter, er der et krav om et udendørs opholdsareal, hvor grænseværdier for lugt er overholdt. Dette er suppleret med et krav om, at lugten ikke må overstige de vejledende grænseværdier for lugt i 1,5 meters højde, og lægger sig op af lugtvejledningens krav om, at grænseværdierne for lugt ikke må være overskredet i 1,5 meters højde. Kravet vil medføre, at boligerne typisk vil være etagebyggeri og ikke etplans huse. En fjernelse af kravet om 1,5 meter vil medføre, at det kun er på det udendørs opholdsareal, at lugten, ikke må overstige de vejledende grænseværdier for lugt og f.eks. ikke lugten ved indgangsdøren.

Lovforslaget omfatter kun lugt fra produktionsvirksomheder i lighed med støj fra produktionsvirksomheder. Det er således ikke muligt for kommunen at ansøge om erhvervsministerens tilladelse til at planlægge for boliger på arealer belastet af lugt fra husdyrbrug eller transport- og logistikvirksomheder.

I forhold til ønsket om at få transport- og logistikvirksomheder med under ordningen påpeger flere høringsparter, at ordningen er en undtagelse til den beskyttelse, som blev indført med planlovsændringen i 2017. Transport- og logistikvirksomheder og husdyrbrug er fortsat omfattet af beskyttelsen fra 2017 om, at en lokalplan kun må udlægge arealer belastet af lugt, støv eller anden luftforurening fra produktionsvirksomheder til boliger hvis lokalplanen indeholder bestemmelser, som kan sikre den fremtidige anvendelse mod en sådan forurening.

Ordningen omfatter kun boliger og ikke huse til ferie- og fritidsformål som eksempelvis sommerhuse eller hoteller.

Transformationsområder omfatter kun støj, hvorfor lugt ikke skal tilføjes denne bestemmelse i planloven. Transformationsområder for støj- og lugtbelastede områder kan imidlertid ligge på de samme arealer.

Bestemmelsen om, at støj skal overholde grænseværdierne indenfor, opretholdes. Formålet med boliger på arealer belastet af lugt er netop, at de skal kunne have åbne vinduer, hvorfor kravet om, at grænseværdier for støj skal overholdes med åbne vinduer, ikke er et modsætningsforhold.

Ifølge Bygningsreglementet er der krav om, at der til en bebyggelse skal "udlægges arealer af en passende størrelse i forhold til bebyggelsens anvendelse, omfang og beliggenhed i form af opholdsarealer....." Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der konkret beslutter, hvad som er en passende størrelse. Dog er der krav om, at der til boliger i områder belastet af lugt skal etableres et udendørs opholdsareal i tilknytning til bebyggelsen, hvor grænseværdierne for lugt er overholdt. I forhold til de udendørs opholdsarealer, hvor grænseværdierne skal være overholdt, er det ikke et krav, at der skal være grønt og plads til fritidsliv, men der skal være plads til, at beboere i boligerne har adgang til at komme udenfor og opholde sig på arealet.

Hermetisk lukkede bygninger til kontorformål og lign. vil fortsat omfatte hoteller. Det fremgår ikke af de oprindelige lovbemærkninger, men er blevet fortolket i forbindelse hermed. Det vurderes, at hoteller kan tilføjes lovbemærkningerne. Det er ikke et krav, at der er tilknyttet et udendørs opholdsareal til de hermetisk lukkede bygninger til kontorformål.

Det er korrekt, at skorsten ikke forhøjes, hvilket tilrettes i lovforslagets bemærkninger.

3.4. Bestemmelse om overførsel af fleksboligordningen til planloven
Dansk Byggeri, Varde Kommune, Feriehusudlejningens Brancheforening og RUC støtter, at regulering af fleksboliger flyttes til planloven. Dansk Byggeri mener, at det kan give kommunerne mulighed for en mere strategisk samtænkning af fleksboliger med en række andre tiltag under planloven. Varde Kommune udtrykker, at det giver en klar hjemmel

med direkte retsvirkning for borgerne til administrationsgrundlaget udover de retningslinjer og tilkendegivelser, som en kommuneplan kan indeholde, og RUC mener, at flytningen fra boligreguleringsloven til planloven forekommer fornuftig, da den afspejler reguleringens begrundelse og grundlag. KL tager lovændringen til efterretning og gør opmærksom på, at der kan være et formidlingsbehov i forhold til det fremadrettede samspil mellem planloven og boligreguleringsloven. En borger ser gerne, at lovens overskrift ændres, og at loven skives sammen med mere siggende underoverskrifter.

Kommentar

Det bemærkes, at fleksboligordningen foreslås overført fra boligreguleringsloven til planloven, og at lovforslaget ikke herudover handler om boligreguleringslovens indhold og struktur. Bemærkninger herom må henvises til Transport- og Boligministeriet, eventuelt i sammenhæng med anden ændring af boligreguleringsloven.

Erhvervsstyrelsen indgår gerne i dialog med KL om behovet for vejledning om reglerne.

3.5. Bestemmelse om fristforlængelse og mindre ændringer af forsøgsprojekterne

DI, DE, Varde Kommune, KL, RUC, Dansk Kyst og Naturturisme og Feriehusudlejernes Branche ser positivt på, at forsøgsprojekterne kan forlænges, og at der gives mulighed for mindre ændringer af projekterne. DN og Friluftsrådet mener derimod ikke, at der er grundlag for at give mulighed for at forlænge tilladelserne for visse af de 10 projekter omfattet af forsøgsordningen for kyst- og naturturisme, og DN mener ikke, at der skal være mulighed for at ændre de 10 første forsøgsprojekter. Både DN og Friluftsrådet foreslår, at de nuværende yderligere muligheder for 0-15 kystnære projekter udtages af planloven. Vikingskibsmuseet mener, at det er et demokratisk skråplan, at der hverken vil være klageadgang eller høring af eventuelle ændringer af forsøgsprojekterne. Træskibssammenslutningen er imod de 10 forsøgsprojekter samt sommerhusbebyggelse i kystnærhedszonen.

Kommentar

Den foreslåede ændring vil give mulighed for dels at forlænge fristen for, hvornår et forsøgsprojekt skal fysisk påbegyndes, dels at godkende mindre ændringer af et forsøgsprojekt. Der er i begge tilfælde tale om at ændre rammerne for realiseringen af forsøgsprojekter, der allerede er taget stilling til. De foreslåede regler skal således give mulighed for, at konkrete forsøgsprojekter faktisk kan realiseres, svarende til den overordnede forventning. Der er ikke tale om en udvidelse af ordningen i den forstand, at der kan opføres flere eller andre projekter, end der allerede er givet tilladelse til.

Ansøgninger efter de foreslåede regler vil blive vurderet på baggrund af de krav, der er beskrevet i lovforslaget. Sagsbehandlingen vil således blive koordineret mellem Erhvervsministeriet og Miljø- og Fødevarer-

nisteriet med inddragelse af andre relevante parter. Andre myndigheder, herunder myndigheder der administrerer museumsloven, vil blive inddraget, hvis der i behandlingen af den konkrete sag måtte vise sig at være behov for det.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3.6. Lov om maritim fysisk planlægning

Friluftsrådet, DN og KL udtrykker, at de ikke har bemærkninger til det konkrete udkast til forslag til ændring af lov om maritim fysisk planlægning.

Kommentar

Høringssvarene vurderes at være udtryk for, at der generelt er støtte til det konkrete lovforslag og giver derfor ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

3.6.1. Øvrige bemærkninger

Friluftsrådet opfordrer erhvervsministeren til, at friluftsliv og rekreative interesser medtages i havplanen, så der kommer en helhedsvurdering af interesserne på havet, der også inddrager værdien af borgernes rekreative aktiviteter. DN bemærker, at der mangler en direktivnær dansk implementering af EU's direktiv om maritim fysisk planlægning. DN foreslår derfor en justering, så det fremgår, at grundlaget for den første havplan er at sikre, at væksten på havet kun kan ske på et bæredygtigt grundlag – dvs. med sigte på bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøet.

KL bemærker, at der bør være løbende dialog mellem Erhvervsministeriet og KL ift. myndighedssamarbejdet på området, herunder vedr. snitfladerne mellem havplanlægning og planlægning på land.

Kommentar

Havplanloven implementerer EU-direktivet om rammerne for maritim fysisk planlægning. Loven er udtryk for et ønske om en så direktivnær implementering som mulig. Loven skal bidrage til at opnå de mål for havplanlægningen, der er fastsat i loven. Målene fremgår af § 5, stk. 1, hvorefter havplanlægningen gennemføres ud fra en helhedsorienteret tilgang, hvor der skal tages hensyn til økonomiske, sociale og miljømæssige forhold m.v. for bl.a. at sikre bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøet. Erhvervsministeriet gennemfører endvidere en miljøvurdering af havplanen, inden havplanen træder i kraft.

Det fremgår tillige af lov om maritim fysisk planlægning, at havplanlægningen skal bidrage til en bæredygtig udvikling af de fem sektorer, der er opført i lovens § 5, stk. 2: Energisektoren til søs (f.eks. olie, gas og vind), søtransporten, transportinfrastruktur, fiskeri og akvakultur og indvinding af råstoffer på havet samt bidrage til bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøet, herunder modstandsdygtighed over for konsekvenserne af klimaforandringerne.

Havplanlægningen kan endvidere tage sigte på at bidrage til at fremme bæredygtig turisme, rekreative aktiviteter og friluftsliv m.v., jf. lovens § 5, stk. 3. Erhvervsministeriet har fokus på mulighederne for sameksistens mellem alle aktiviteter på havet, og havplanen skal være helhedsorienteret og tage højde for nuværende og fremtidig brug af havet. Det er vurderingen, at hensynet til turisme, rekreative aktiviteter og friluftsliv m.v. er sikret i forbindelse med havplanlægningen, idet der allerede er mulighed for at tilgodese disse områder. Det er desuden vurderingen på nuværende tidspunkt, at rekreative aktiviteter og friluftsliv på havet i mere eller mindre omfang vil kunne lade sig gøre på samme måde som i dag.

Der lægges ikke med lovforslaget op til at ændre på lovens formål eller anvendelsesområde, hvorfor synspunkterne hertil ikke fører til ændringer af lovforslaget. De fremsatte synspunkter vil indgå i den igangværende havplanlægningsproces, og der vil blive arbejdet for en øget inddragelse af relevante interessenter, herunder KL.

3.7. Øvrige bemærkninger

Træskibssammenslutningen mener, at naturbevarelse og almen adgang til alle naturområder bør prioriteres.

Kommentar

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.